

FORELESNINGSPLAN SOS 1000 HØST 2013

Del 1: Perspektiver og metoder

1. Sosiologiske perspektiver – klassikerne og fundamentet
Foreleser: Fredrik Engelstad
Pensum: Schiefloe kap. 1, 2, 4, Østerberg 2012, Østerberg 2003, kap. 3, 6, 8, 9, 15
Ex.fac. *Aakvaag, Malnes*

2. Glimt fra en norsk tradisjon
Foreleser: Fredrik Engelstad
Pensum: Aubert 2012, Lysgaard 2012, Løchen 2012, Steen-Jensen 2006,
Ex.fac. *Mjøset*

3. Identitet, handling og samhandling
Foreleser: Fredrik Engelstad
Pensum: Schiefloe kap 8.8, 8.9; Engelstad m.fl. 1998; Blumer 1966, Frønes 2011.
Ex.fac. *Balsvik, Aakvaag, Guneriussen*

4. Normer, roller, ritualer
Foreleser: Ivar Frønes
Pensum: Schiefloe kap. 8 og 9, Østerberg kap. 8-9, 14-18; Holter 2012.

5. Sosiale aktører og sosial struktur
Foreleser: Torkild Lyngstad
Pensum: Schiefloe kap. 1.3; 4.4; 6; 8.8, 8.10; 11; 12; Østerberg kap. 2, 20; Pedersen 1998, Ostrom 2009
Ex.fac.: Hardin

Mellomspill

6. Sosiologi – om å gjøre faget til ditt eget
Foreleser: Karin Widerberg

Del 2: Samfunnets grunnlag

7. Familie, kjønn og nære relasjoner
Foreleser: Karin Widerberg
Pensum: Schiefloe kap 7.8, s. 132-133, kap 11.11; Ellingsæter og Widerberg 2012, kap 3 (Noack og Lyngstad); Østerberg kap. 8; Holter 2012; Steen-Jensen 2006.
Ex.fac.: Holst
8. Kultur
Foreleser: Ivar Frønes
Pensum: Schiefloe kap. 5 og s. 258-260; Østerberg kap. 25, 27; Det norske samfunn 2010, kap. 15 (Lundby), Løchen 2012.
9. Organisasjon
Foreleser: Fredrik Engelstad
Pensum: Schiefloe s. 43-44; kap. 5.7; 5.10; 6.2; 6.5-6.6; 9.6; 11.8; Det norske samfunn, kap. 13 (Lorentzen); Lysgaard 2012; Gåsdaal og Sande 2009
10. Klasse og ulikhet
Foreleser: Jørn Ljunggren
Pensum: Schiefloe kap. 6.3; 7, 11.3; Det norske samfunn, kap. 8 (Nordli Hansen og Engelstad), Østerberg kap. 10, 22-25, Prieur 2009.

Del 3: Samfunn i stort perspektiv

11. Norge i en global referanseramme
Foreleser: Torkild Lyngstad
Pensum: Schiefloe, kap. 12.3; Det norske samfunn, kap. 21 (Tvedt); Andersson 2007; Østerberg kap. 26; Lund og Lie 2010, Beck 1992.
12. Sosial endring og miljø
Foreleser: Fredrik Engelstad
Pensum: Schiefloe, kap. 12, Mjøset 1998; Lam 2011; Gåsdaal og Sande 2009; Beck 1992.

DEL 4: Sosiale strukturer, praksiser og institusjoner (bare SOS1000)

13. Samfunn og makt
Foreleser: Fredrik Engelstad
Pensum: Schiefloe s. 43; s. 245-56; s. 471-473; kap. 1.3; 6.4; Det norske samfunn, kap. 7 (Engelstad); Hernes 2012; Engelstad 2004; Østerberg kap. 6, 22, 26;
14. Utdanning og ulikhet
Foreleser: Jørn Ljunggren
Pensum: Det norske samfunn, kap. 5 (Nordli Hansen og Mastekaasa); Bakken 2007; Bills 2004; Hansen 2005; Schiefloe kap. 11.9 og s. 257; Østerberg kap. 10
15. Arbeidsliv og lønnskamp
Foreleser: Jørn Ljunggren
Pensum: Schiefloe kap. 11.8; s. 402; Det norske samfunn, kap. 4 (Fennefoss); Østerud m.fl. 2003.
16. Familie, likestilling og ulikhet
Foreleser: Anne Lise Ellingsæter
Pensum: Det norske samfunn, kap. 6 (Birkelund og Petersen); Ellingsæter og Widerberg 2012 kap. 8 (Kitterød og Rønsen); kap 10 (Skrede og Wiik); Wærness 2012; Steen-Jensen 2006
17. Integrasjon og flerkulturalitet
Foreleser: Grete Brochmann
Pensum: Det norske samfunn, kap. 19 (Brochmann); Hagelund 2003; Rogstad og Midtbøen 2010; Bay m.fl. 2007.
18. Avvik, kriminalitet, marginalitet
Foreleser: Torkild Lyngstad
Pensum: Schiefloe kap. 10; Skog 2006; Mathiesen 2012; Olaussen 2007
19. Livsløp og aldring
Foreleser: Ivar Frønes
Pensum: Det norske samfunn, kap. 17 (Frønes og Brusdal); kap. 18 (Hagestad og Herlofson); Heggen 1997;
20. Kropp og helse
Foreleser: Karin Widerberg
Pensum: Det norske samfunn, kap. 11 (Elstad); Widerberg 2006.

21. Forbruk
Foreleser: Ivar Frønes
Pensum: Det norske samfunn, kap. 14 (Brusdal og Frønes); Holden 2005.
22. Fra dagligliv til politikk
Foreleser: Anne Lise Ellingsæter
Pensum: Det norske samfunn, kap. 10 (Leira), Ellingsæter og Widerberg 2012, kap. 4 (Leira); kap. 5 (Ellingsæter); kap. 6 (Holst).
23. Velferdsstat: Historisk, komparativt, aktuelt
Foreleser: Anne Lise Ellingsæter
Pensum: Det norske samfunn, kap. 9 (Kjølsrød); Esping-Andersen m.fl. 2002; Fløtten m.fl. 2007; Wærness 2012
24. Religion og verdier
Foreleser: Fredrik Engelstad
Pensum: Det norske samfunn, kap. 16 (Repstad); Pedersen 2012; Elgvin og Tronstad 2013; Østberg 2005, Østerberg kap. 27
25. Ekstra forelesning – Avslutning og oppsummering; spørsmål og svar
Forelesere: Fredrik Engelstad og Torkild Lyngstad
Pensum: Sveip over hele kurset

Pensum/læringskrav (SOS1000 - Høst 2013)

Grunnbøker:

- Per Morten Schiefloe (2011), *Mennesker og samfunn*. Oslo: Fagbokforlaget (545 sider)
- Ivar Frønes og Lise Kjølørød (2010) (red), *Det norske samfunn*. 6. utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk, kap. 4-19, 21 (370 sider).
- Dag Østerberg (2003), *Sosiologens nøkkelbegreper*. Oslo: Cappelen Akademisk, kap: 2-3, 6-10, 14-20, 22-27 (95 sider).
- Hans Erik Næss og Willy Pedersen (2012) (red). *Merkesteiner i norsk sosiologi*. Oslo: Universitetsforlaget. Utdrag av Østerberg, Aubert, Hernes, Lysgaard, Holter, Wærness, Løchen, Mathiesen (267 sider)
- NY Anne Lise Ellingsæter og Karin Widerberg, red. (2012), *Velferdsstatens familier. Nye sosiologisk perspektiver*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 3-6, 8, 10 (105 sider).

Kompendium

- Andersson, Mette (2007), "Migrasjon som utfordring. Kritikk av metodologisk nasjonalisme." i *Grenser for kultur? Perspektiver fra norsk minoritetsforskning*. Oslo: Pax, s. 53-79 (26 sider)
- Bakken, Anders. (2007), "Ungdomsskolens klasseskiller". S. 42-61 i Åse Strandbu og Tormod Øia (red). *Ung i Norge. Skole, fritid, ungdomskultur*. Oslo: Cappelen. (19 sider)
- Bills, David. B. (2004), "Two models of the Relationship Between Education and Work." Kap. 3 i *The Sociology of Education and Work*. Malden: Blackwell. (23 sider)
- Engelstad, Fredrik. (2004), "Er det makt i de lyttende ører? Om brutte dialoger og åpne rom". I: Ivar Frønes og Tone Schou-Wetlesen, red., *Dialog, Selv og Samfunn*. Oslo: Abstrakt. (15 sider)
- NY Engelstad, Fredrik, Carl Erik Grenness, Ragnvald Kalleberg og Raino Malnes (1998), "Menneskemodeller" i *Samfunn og vitenskap*, kap. 7. Oslo: adNotam Gyldendal (19 sider).
- Esping-Andersen, Gösta et al (2002), *Why we need a new welfare state* (Kap 1). Oxford: Oxford University Press. (25 sider)
- Fløtten, Tone. m. fl. (2007), "Den reformerte velferdsstaten" I: Dølvik, J., m. fl. (red). *Hamskifte*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (30 sider)
- NY Gåsdal, Odd og Allan Sande (2009), *Miljø og samfunn*, kap. 7. Oslo: Cappelen Akademisk (20 sider).
- Hagelund, Anniken (2003), *The Importance of Being Decent. Political Discourse on Immigration in Norway 1970-2002*. Chapter 1 Introduction. Oslo: Pax Thesis. (35 sider)
- Heggen, Kåre (1997), "Kvalifisering og livsløp", (s. 141-162) i Heggen K., J.O. Myklebust og I. Frønes, red., *Livsløp. Oppvekst, generasjon og sosial endring*. Oslo: Gyldendal. (19 sider)
- NY Mjøset, Lars (1998), "Samfunnsvitenskapens natur". I Tor A. Benjaminsen og Hanne Svarstad, red., *Samfunnsperspektiver på miljø og utvikling*. Oslo: Tano-Aschehoug, s. 59-84 (26 sider)
- NY Ostrom, Ellinor (2009). «A General Framework for Analyzing Sustainability of Social-Ecological Systems». *Science*, 325:419-422 (4 sider)

- NY Pedersen, Jon (1998). «Allmenninger: Bærekraftig ressursutnyttelse eller tragedie?» I Tor A. Benjaminsen og Hanne Svarstad, red., *Samfunnsperspektiver på miljø og utvikling*. Oslo: Tano-Aschehoug, s. 294-311 (18 sider).
- Prieur, Annick (2009) "Klasse - borte, borte, titt, tei" *Sosiologi i dag*, (14 sider).
- Skog, Ole-Jørgen (2006). "Hva er sosiale avvik?" i *Skam og skade*. kap 1. Oslo: Gyldendal Akademisk (20 sider)
- Østberg, Sissel (2005), "Ungdomstiden: utprøving, forhandling og tilpasning". Kap. 3 (utdrag) i *Muslim i Norge. Religion og hverdagsliv blant unge norsk-pakistanere* (s. 105-107, 115-125, 135-154, 163-165). Oslo: Universitetsforlaget. (36 sider)
- Østerud, Øyvind, Fredrik Engelstad og Per Selle (2003), "Bedrift, medbestemmelse og demokrati". Kap. 16 (s. 233-244), i Østerud m. fl. , *Makten og demokratiet*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (12 sider)

E-artikler

- NY @Bay, Ann-Helén, Ottar Hellevik og Tale Hellevik (2007), «Svekker innvandring oppslutning om velferdssaten?» *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 48:377-405 (29 sider). [Tilgjengelig på internett](#)
- NY Beck, Ulrich (1992). "From Industrial Society to the Risk Society: Questions of Survival, Social Structure and Ecological Enlightenment." *Theory, Culture and Society*, 9:97-123 (27 sider) [Tilgjengelig på internett](#)
- NY @ Blumer, Harold (1966). Sociological implications of the Thought of George Herbert Mead. *American Journal of Sociology*, 71:535-544 (10 sider) [Tilgjengelig på internett](#)
- NY @ Elgvin, Olav og Kristian Rose Tronstad (2013). «Nytt land, ny religiøsitet? Religiøsitet og sekularisering blant ikke-vestlige innvandrere i Norge» *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 54:63-91 (29 sider). [Tilgjengelig på internett](#)
- NY @ Frønes, Ivar (2011), "Født sånn eller blitt sånn? Sosiologi, biologi og forståelsen av den sosiale handling." *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 52:355-365 (11 sider) [Tilgjengelig på internett](#)
- @ Hansen, Marianne Nordli (2005), "Utdanning og ulikhet - valg, prestasjoner og sosiale settinger". *Tidsskrift for samfunnsforskning* 46: 133-157. (24 sider) [Tilgjengelig på internett](#)
- NY @ Holden, Erling (2005), "En rett og to vrangle ... Tre teser om miljøholdninger og husholdningers forbruk». *Sosiologisk tidsskrift*, 2005:261-287. (27 sider). [Tilgjengelig på internett](#)
- NY Lam, David (2011), "How the World Survived the Population Bomb: Lessons from 50 Years of Extraordinary Demography History". *Demography*, 48:1231-1262. (22 sider) [Tilgjengelig på internett](#)
- NY @ Lund, Ragnhild og Merete Lie (2010). «Det lokale I det globale: norsk industri i Asia». *Sosiologisk tidsskrift*, 2010:76-95 (20 sider). [Tilgjengelig på internett](#)
- NY @ Olaussen, Leif Petter (2007). «Kontrolltyper, kriminalitet og samfunn». *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 48:91-123 (34 sider). [Tilgjengelig på internett](#)
- NY Pedersen, Willy (2012), «Guds grep – Kristendom, sex og samliv». *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 53:295-315 (21 sider). [Tilgjengelig på internett](#)
- @ Rogstad, Jon og Arnfinn H. Midtbøen (2010) "Den utdannede, den etterlatte og den drepte: Mot en ny forståelse av rasisme og diskriminering". *Sosiologisk tidsskrift* 18: 31-52.(20 sider). [Tilgjengelig på internett](#)

- NY @ Steen-Jensen, Ragnhild (2006). «Det store spranget: Endringer i kvinneliv i Nord-Odal». *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 47:95-106 (12 sider). [Tilgjengelig på internett](#)
- NY Widerberg, Karin (2006), "Embodying Modern Times: investigating tiredness". *Time & Society*, 15: 105-120 (16 sider) [Tilgjengelig på internett](#)
- NY @ Ødegård, Guro (2009). «Når idealismen falmer.» *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 50:131-159 (29 sider). [Tilgjengelig på internett](#)

Til sammen: 2025 sider